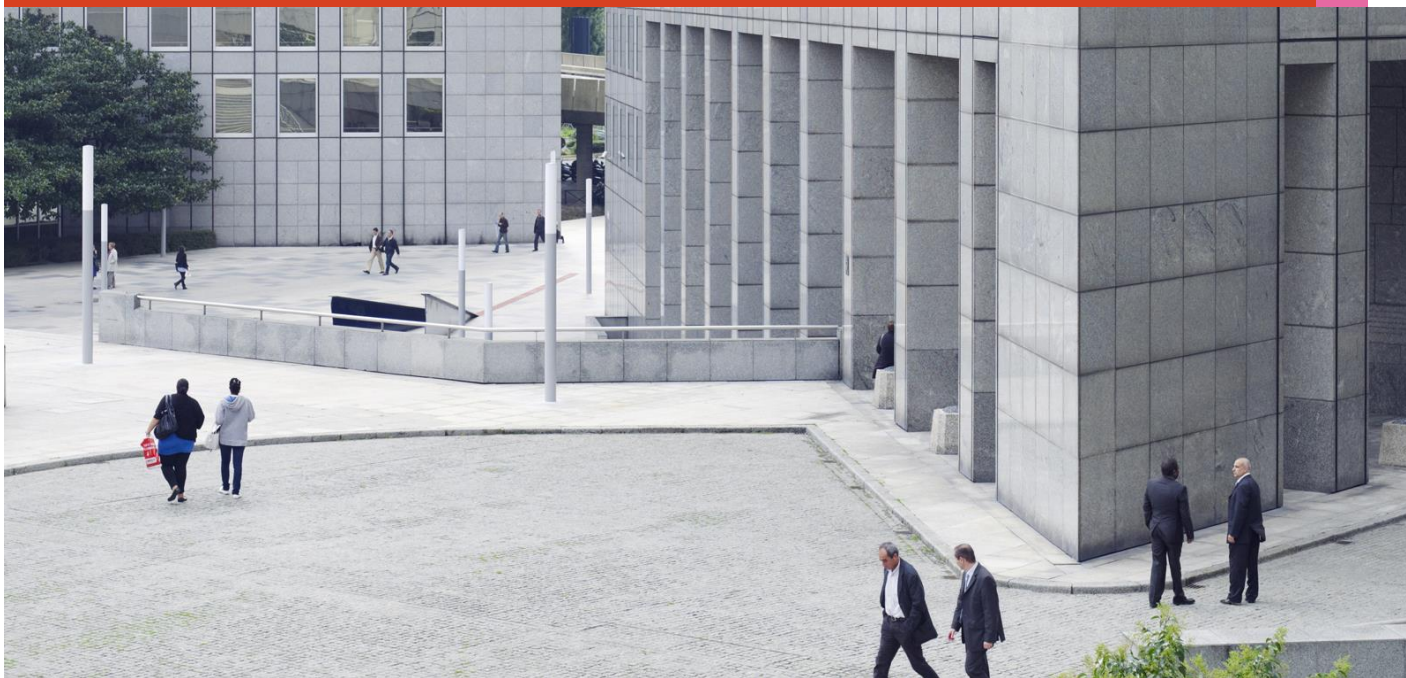

Asociația Română a Băncilor

Impactul economic și social al sistemului
bancar în România

Cuprins

Privire de ansamblu asupra sistemului bancar din România

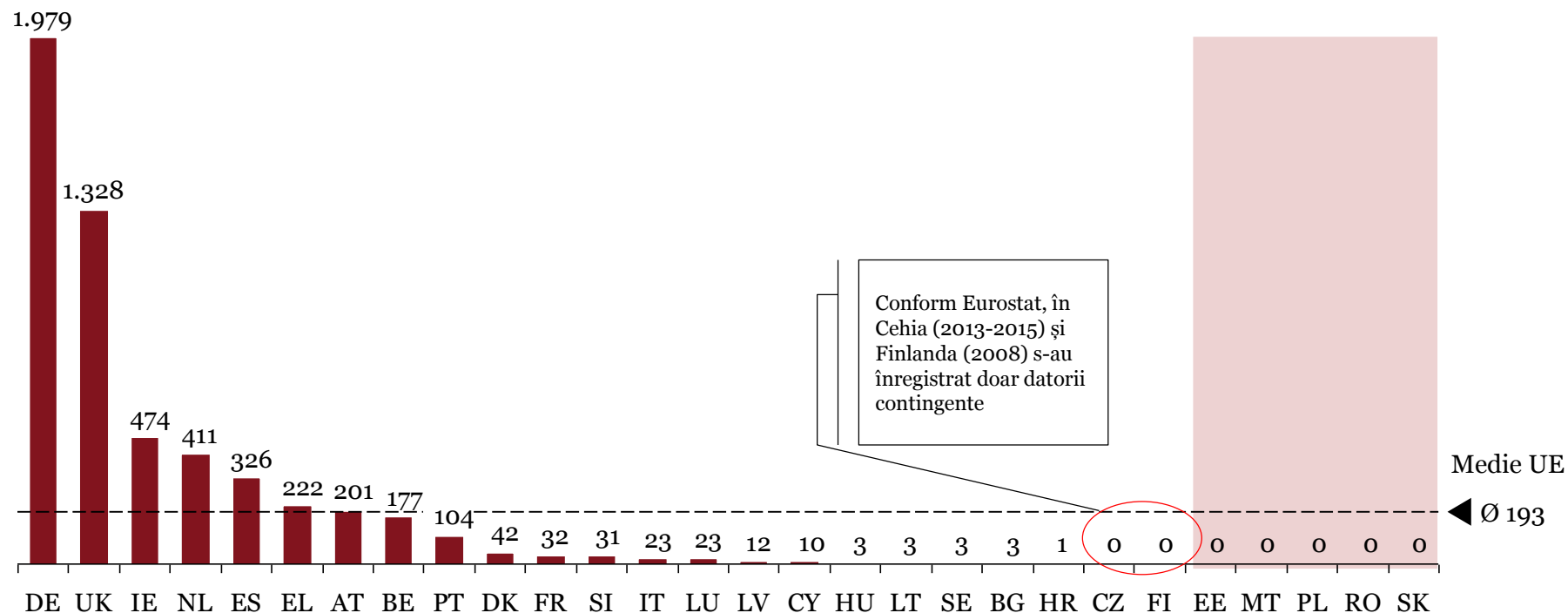
Impactul economic și social al sistemului bancar în România

Concluzii

*Privire de
ansamblu
asupra
sistemului
bancar din
România*

România este unul din cele 5 state membre UE ale căror sisteme financiare nu au necesitat intervenții guvernamentale în perioada 2007 - 2016

Datoriile cumulate ale guvernului asociate intervențiilor de sprijinire a instituțiilor financiare (mld. EUR, 2007-2016)

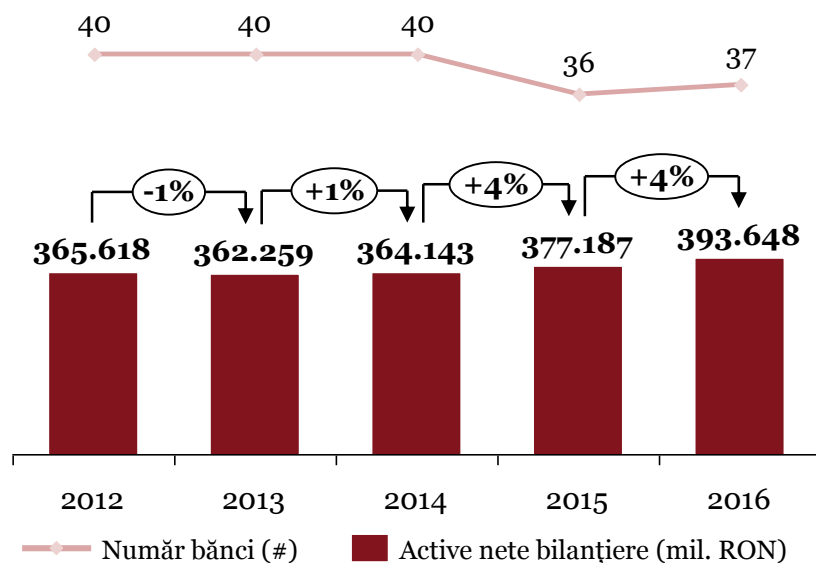
Sustenabilitatea sistemului bancar în România

Alături de Estonia, Malta, Polonia și Slovacia, România face parte din grupul celor 5 țări din Uniunea Europeană care nu au necesitat intervenție guvernamentală în cadrul sistemului financiar, în perioada 2007-2016

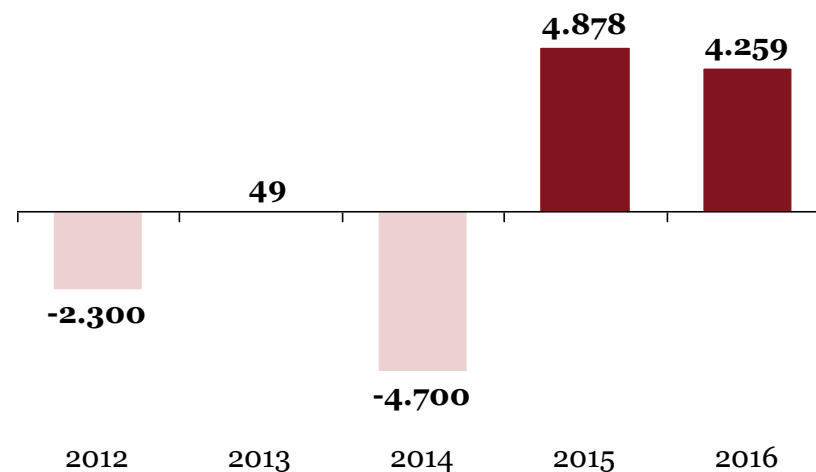
Sursă: Eurostat, BNR, Analiză PwC

În ultimii 5 ani, valoarea activelor nete bancare a înregistrat o ușoară creștere, în timp ce sistemul bancar a înregistrat profit în 3 din cei 5 ani analizați

Evoluția sistemului bancar (active nete și număr bănci)

Profitabilitatea sistemului bancar (mil. RON)

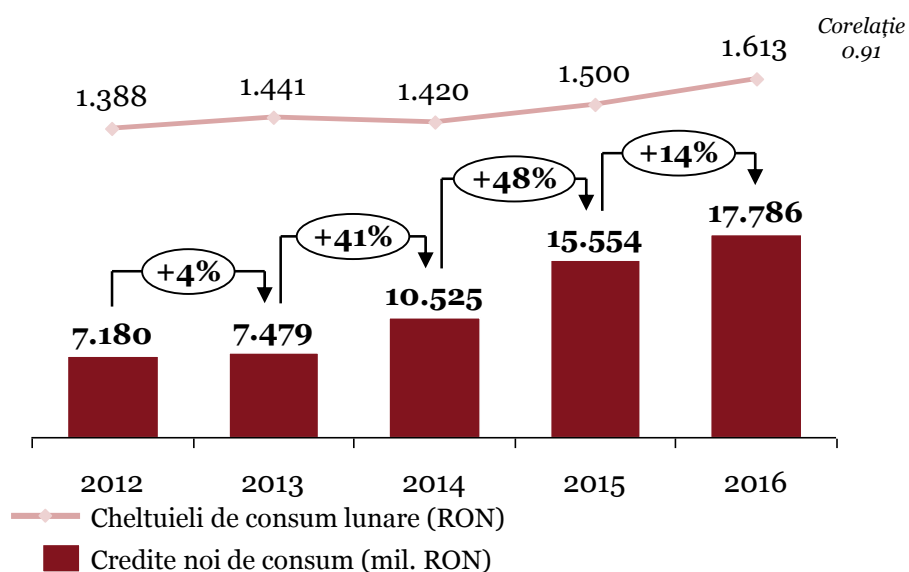

Evoluția sistemului bancar în România

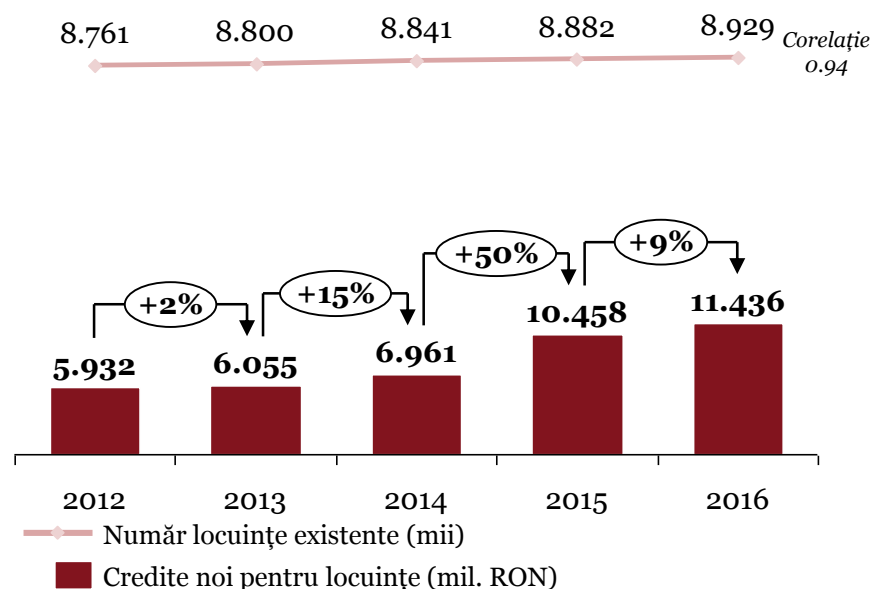
- În ultimii 5 ani, valoarea activelor nete bancare a înregistrat o ușoară creștere, în timp ce numărul băncilor a rămas relativ constant. **Ultimii doi ani au fost marcați de fuziuni și achiziții, dar și de ieșirea unor bănci de pe piața din România.** În 2016, numărul băncilor a ajuns la 37.
- În ceea ce privește profitabilitatea sistemului bancar românesc, **s-a înregistrat profit în 3 din cei 5 ani analizați, cu o profitabilitate cumulată de 2.185 mil. RON**

Există o corelație directă puternică între nivelul creditelor de consum noi și evoluția cheltuielilor de consum și între nivelul creditelor imobiliare noi și evoluția numărului de locuințe

Evoluția creditelor și a cheltuielilor de consum ale gospodăriilor

Evoluția creditelor imobiliare acordate gospodăriilor și a numărului de locuințe existente

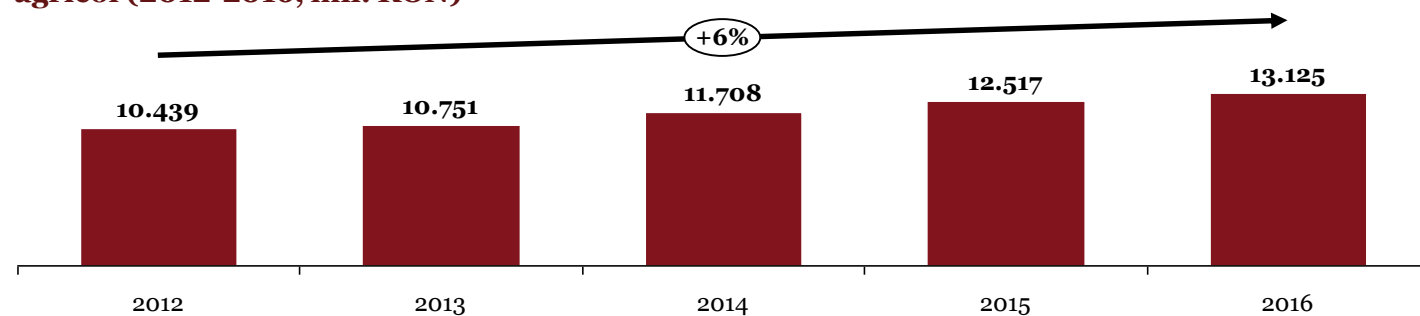

Analiză creditare populație

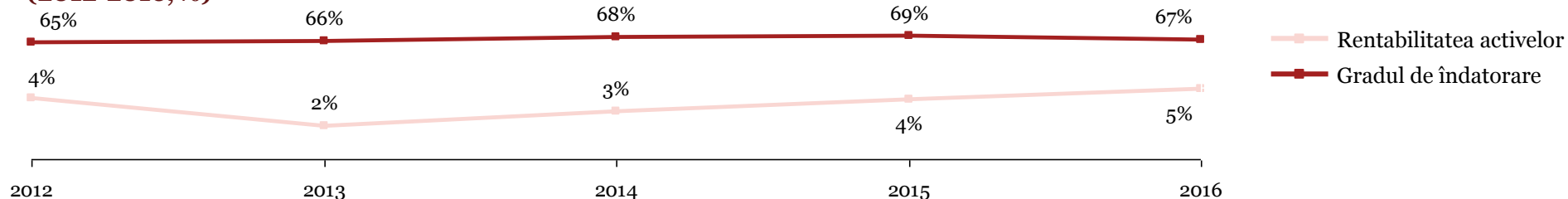
- Corelația între nivelul creditelor noi de consum acordate gospodăriilor și nivelul cheltuielilor lunare de consum este de 0.91 *, ceea ce relevă faptul că, prin intermediul creditelor băncile stimulează direct nivelul de consum în economie și implicit creșterea economică
- Similar, corelația între nivelul creditelor imobiliare acordate populației și numărul de locuințe existente este de 0.94 *, ceea ce indică faptul că prin intermediul creditelor imobiliare populația stimulează direct creșterea numărului de locuințe

Există o legătură între evoluția stocului creditelor și evoluția rentabilității activelor – Agricultură (1/4)

Evoluția stocului creditelor acordate societăților nefinanciare din sectorul agricol (2012-2016, mil. RON)

Evoluția rentabilității activelor și a gradului de îndatorare a sectorului agricol (2012-2016, %)

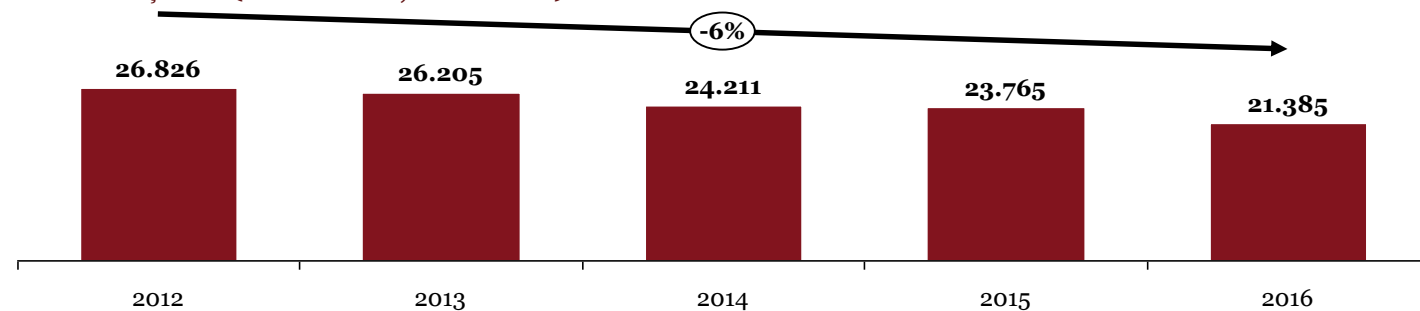

Analiză creditare la nivel de sector economic – Agricultură

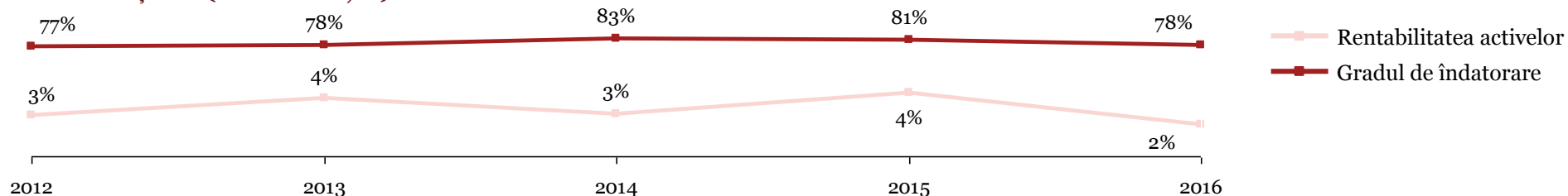
- Pe parcursul celor 5 ani analizați peste 65% din activele societăților nefinanciare care operează în cadrul sectorului agricol au fost finanțate din alte surse decât cele proprii.
- De asemenea se observă o legătură directă între evoluția pozitivă a stocului creditelor acordate în sectorul agricol și evoluția pozitivă a rentabilității activelor

Există o legătură între evoluția stocului creditelor și evoluția rentabilității activelor – Construcții (2/4)

Evoluția stocului creditelor acordate societăților nefinanciare din sectorul construcțiilor (2012-2016, mil. RON)

Evoluția rentabilității activelor și a gradului de îndatorare a sectorului construcțiilor (2012-2016, %)

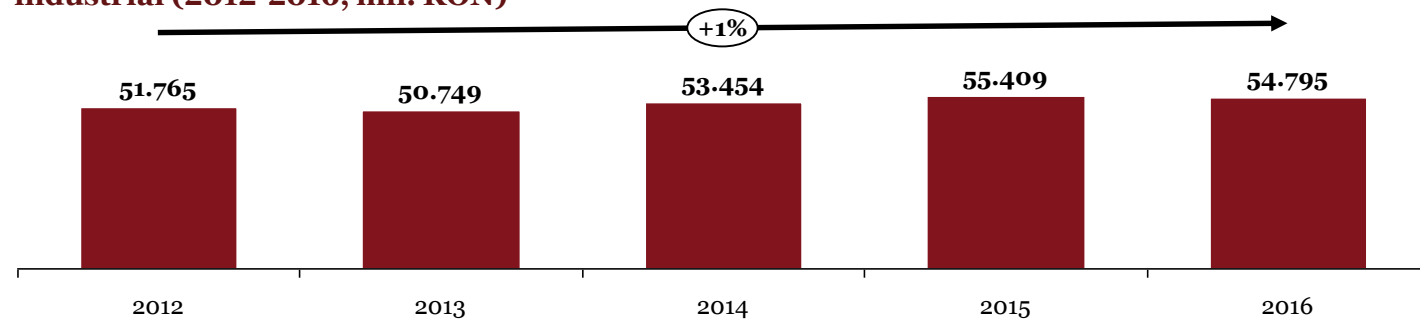

Analiză creditare la nivel de sector economic – Construcții

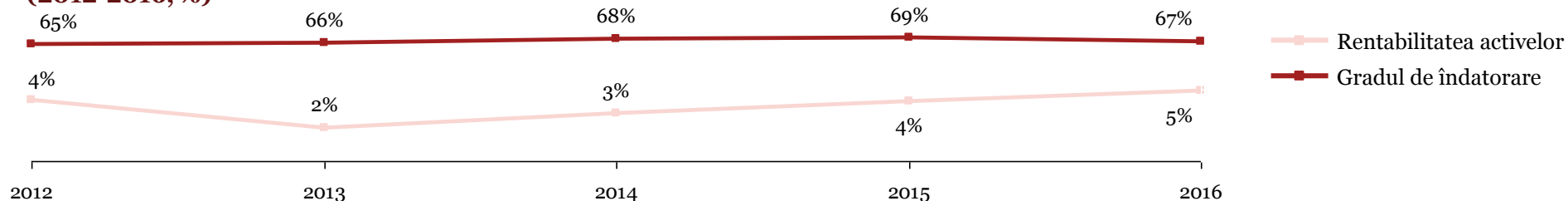
- Pe parcursul celor 5 ani analizați peste 77% din activele societăților nefinanciare care operează în cadrul sectorului construcțiilor au fost finanțate din alte surse decât cele proprii.
- De asemenea, se observă o legătură directă între evoluția negativă a stocului creditelor acordate în sectorul construcțiilor și evoluția negativă a rentabilității activelor

Există o legătură între evoluția stocului creditelor și evoluția rentabilității activelor – Industrie (3/4)

Evoluția stocului creditelor acordate societăților nefinanciare din sectorul industrial (2012-2016, mil. RON)

Evoluția rentabilității activelor și a gradului de îndatorare a sectorului industrial (2012-2016, %)

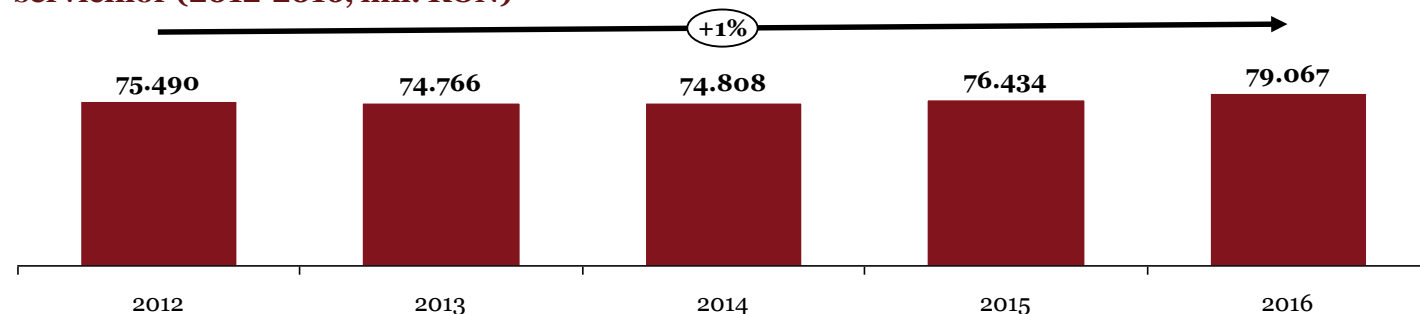

Analiză creditare la nivel de sector economic - Industrie

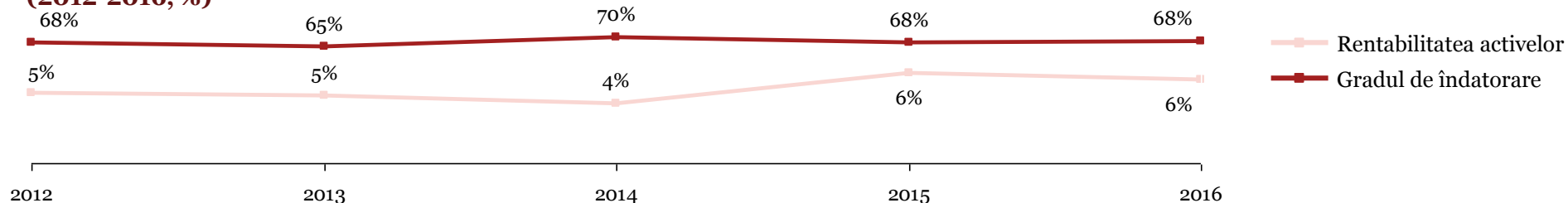
- Pe parcursul celor 5 ani analizați peste 65% din activele societăților nefinanciare care operează în cadrul sectorului industrial au fost finanțate din alte surse decât cele proprii.
- De asemenea se observă o legătură directă între evoluția pozitivă a stocului creditelor acordate în sectorul industrial și evoluția pozitivă a rentabilității activelor

Există o legătură între evoluția stocului creditelor și evoluția rentabilității activelor – Servicii (4/4)

Evoluția stocului creditelor acordate societăților nefinanciare din sectorul serviciilor (2012-2016, mil. RON)

Evoluția rentabilității activelor și a gradului de îndatorare a sectorului serviciilor (2012-2016, %)

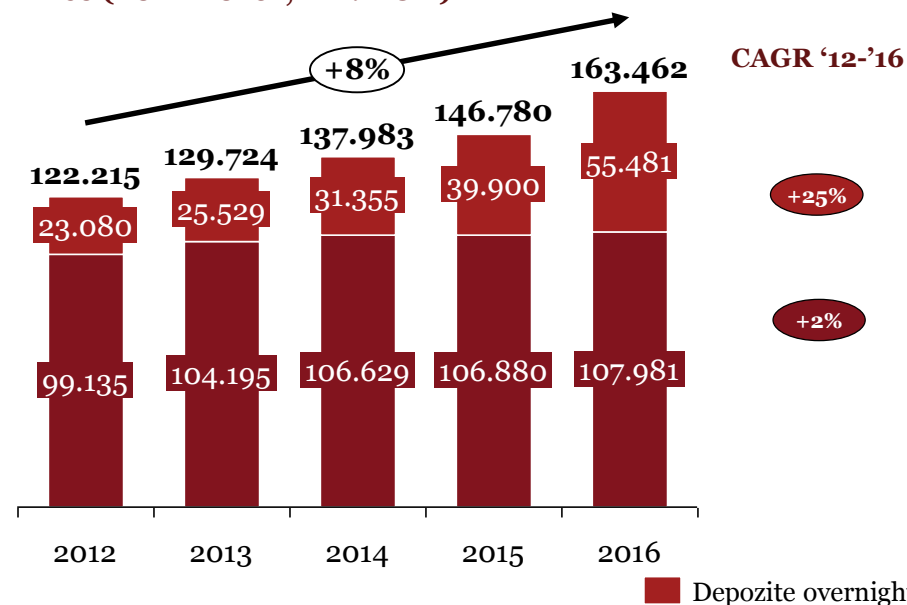

Analiză creditare la nivel de sector economic - Servicii

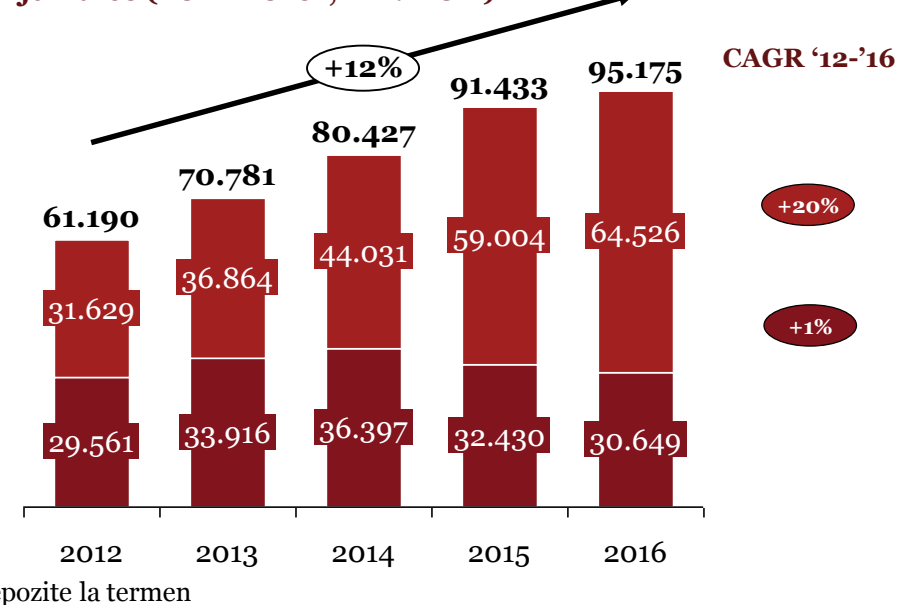
- Pe parcursul celor 5 ani analizați peste 65% din activele societăților nefinanciare care operează în cadrul sectorului servicii au fost finanțate din alte surse decât cele proprii.
- De asemenea se observă o legătură directă între evoluția pozitivă a stocului creditelor acordate în sectorul serviciilor și evoluția pozitivă a rentabilității activelor

Băncile îndeplinesc și rolul de a atrage depozite și de a proteja astfel economiile populației și ale companiilor

Volumul stocului de depozite ale persoanelor fizice (2012-2016*, mil. RON)

Volumul stocului de depozite ale persoanelor juridice (2012-2016*, mil. RON)

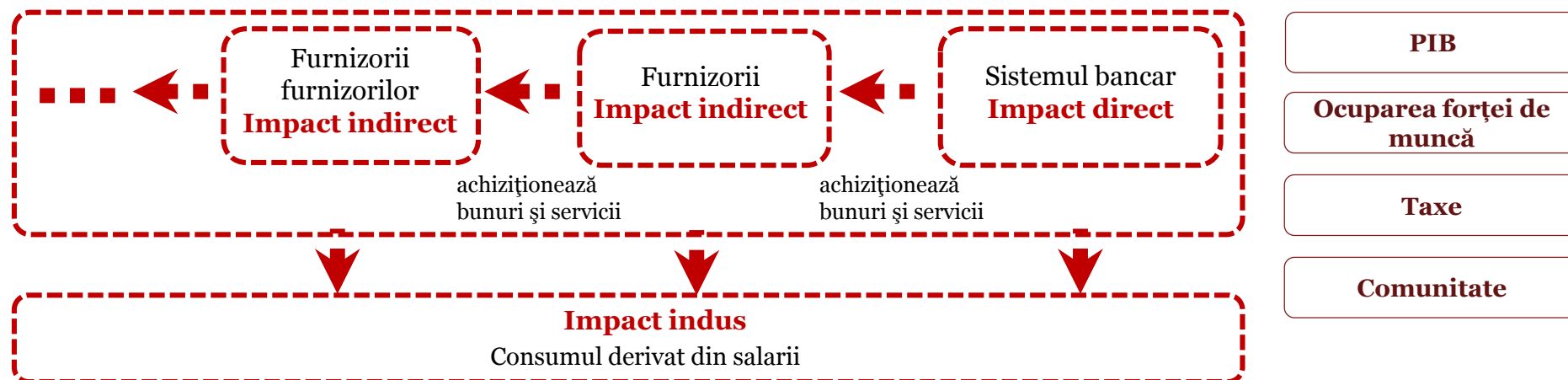
Analiză depozite

- Pe lângă activitatea de creditare, băncile au și rolul de a atrage depozite, protejând astfel economiile populației și ale companiilor
- Creșterea nivelului depozitelor (8% creștere anuală medie pentru depozitele persoanelor fizice și respectiv, 12% creștere anuală medie în cazul depozitelor persoanelor juridice) poate fi explicată și de creșterea gradului de încredere a populației în capacitatea băncilor de a le proteja economiile

*Impactul
economic și
social al
sistemului
bancar în
România*

Scopul studiului este de a prezenta impactul economic total pe care sistemul bancar îl are asupra economiei și asupra comunității din România

Lanțul de valoare adăugată în industria bancară

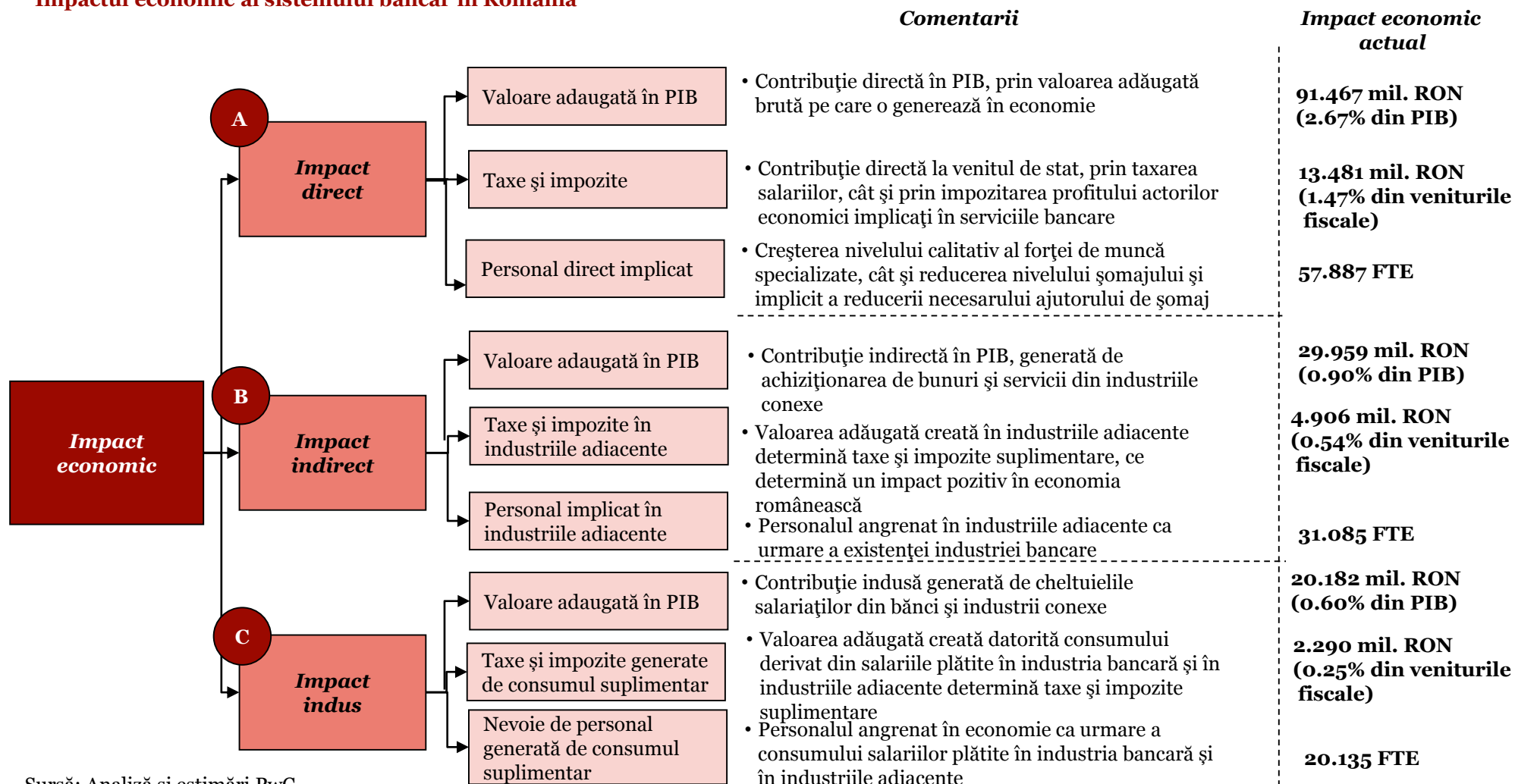

Abordarea studiului și definiții cheie

- Obiectul studiului este de a cuantifica impactul total al sistemului bancar asupra economiei românești, în termeni de:
 - **Impact direct** - rezultat din contribuția băncilor în PIB-ul României
 - **Impactul indirect** - rezultat din faptul că sectorul bancar achiziționează bunuri și servicii de la furnizori din România (ex. echipamente, servicii de consultanță etc.), acești furnizori achiziționează de la furnizorii lor și așa mai departe; cifrele de afaceri cresc în mod indirect pentru toți furnizorii datorită prezenței băncilor în România
 - **Impactul indus** - rezultat din faptul că salariații angajați de către bănci și de către furnizori de-a lungul lanțului valoric cheltuiesc câștigurile lor în economie și, prin urmare, contribuie la creșterea cifrelor de afaceri pentru companiile care furnizează bunuri și servicii suplimentare pentru consumul angajaților
- Impactul economic poate fi măsurat prin mai multe variabile, dintre care cele mai semnificative pentru captarea magnitudinii impactului sunt **Produsul Intern Brut (PIB)**, **investițiile**, **forța de muncă (locuri de muncă, salarii plătite)** și **taxele** plătite către bugetul de stat. Studiul își propune să privească dincolo de impactul economic pur, la impactul mai larg pe care băncile îl au asupra societății și comunității locale

Sistemul bancar are un impact semnificativ asupra economiei și a bugetului național

Impactul economic al sistemului bancar în România

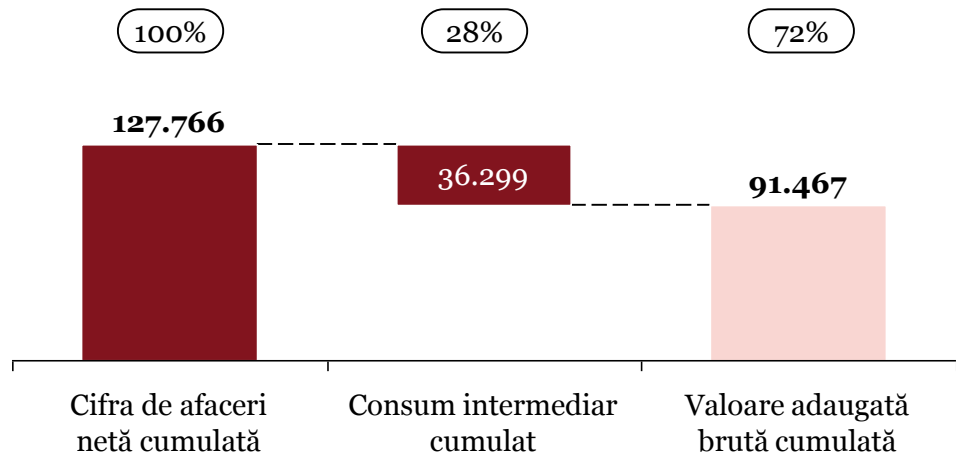

Sursă: Analiză și estimări PwC

Ramura intermediieri financiare (cod Caen 64) a contribuit în mod direct cu o sumă de 91.467 milioane de RON la PIB-ul cumulat din România, în perioada 2012-2016 (2,7%)

Structura serviciilor de intermediere financiară din România (milioane RON, 2012-2016)

% din cifra de afaceri

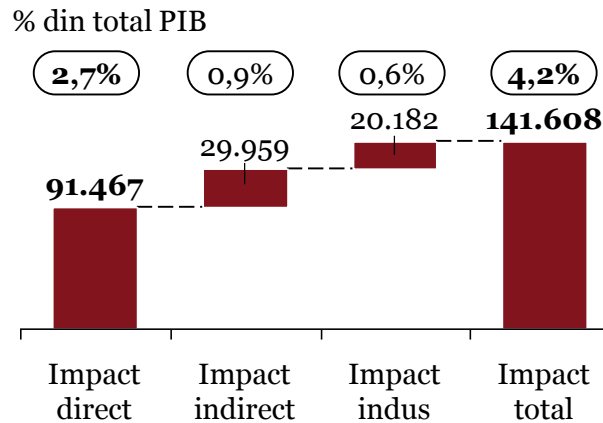
- **Cifra de afaceri netă cumulată** reprezintă suma veniturilor din dobânzi, comisioane și activități de tranzacționare, pe care companiile din ramura intermediieri financiare le-au realizat în cursul perioadei 2012-2016
- **Consumul intermediar** reprezintă valoarea monetară totală a bunurilor și serviciilor achiziționate de la terți și consumate ca intrări în producție, inclusiv materii prime, servicii și diverse alte cheltuieli de exploatare, în perioada 2012-2016
- **VAB (valoarea adăugată brută) cumulată** reprezintă valoarea monetară a serviciilor de intermediieri financiare minus valoarea consumului intermediar în perioada 2012-2016. Ea reprezintă, în esență, salarii, profit, taxe și amortizare

Valoarea adăugată de bănci în economie

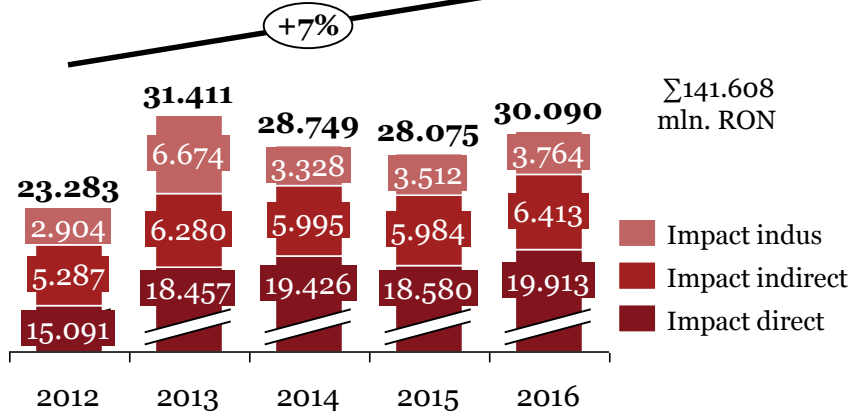
- Sistemul bancar contribuie în mod direct la PIB-ul României prin serviciile de intermediere (atragera de depozite și plasarea de credite) adică prin valoarea adăugată brută pe care o generează în economie. Din cifra de afaceri netă a ramurii intermediieri financiare băncile contribuie cu aproximativ 70%
- Prin achiziționarea de bunuri și servicii din sectoarele conexe, sectorul bancar determină creșterea cifrei de afaceri în aceste sectoare și, prin urmare, a contribuției suplimentare la PIB (efect indirect)
- Dacă băncile ar dispărea din economie, PIB-ul României ar suferi o scădere egală cu valoarea adăugată brută generată de sistemul bancar, dar și producția industriilor furnizoare ar avea de suferit prin dispariția efectului indirect al băncilor în economie

Ramura intermediari financiare (cod Caen 64) a contribuit cu 4,2% la PIB-ul cumulat al României din perioada 2012-2016 atunci când se consideră și efectul indirect asupra economiei

Impactul intermediarilor financiare asupra PIB-ului cumulat (milioane RON, 2012-2016)

Evoluția anuală a impactului intermediarilor financiare asupra PIB (milioane RON, 2012-2016)

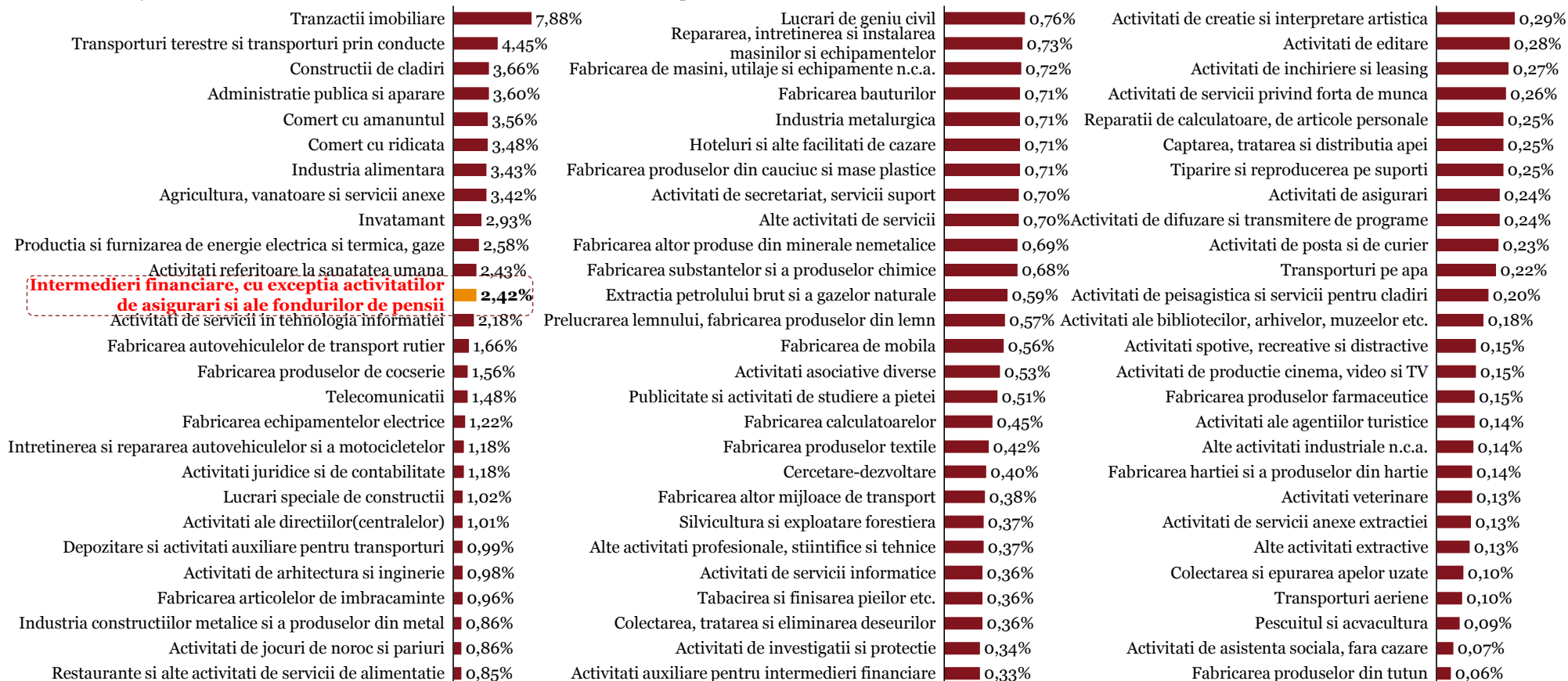

Impactul sistemului bancar asupra PIB

- Impactul pozitiv asupra PIB-ului este creat de:
 - serviciile bancare (efect direct)
 - producția mai mare a furnizorilor băncilor în România și a furnizorilor acestora, ca rezultat al achizițiilor de bunuri și servicii efectuate de către bănci (efectul indirect)
 - consumul suplimentar al angajaților din sistemul bancar și angajaților tuturor furnizorilor de-a lungul lanțului de valoare, generat de cheltuirea salariilor primite în economie (efectul indus)
- Valoarea brută adăugată de ramura intermediari financiare s-a ridicat la 91.467 milioane de RON în perioada 2012-2016 (2,7% din PIB-ul cumulat 2012-2016). Atunci când efectele indirecte sunt luate în considerare, contribuția este mult mai mare, cu o valoare adăugată brută de 29.959 milioane RON (0,9% din PIB) generată indirect, în industriile furnizoare și alte 20.182 milioane de RON (0,6% din PIB) valoare adăugată generată în industriile în care angajații ramurii intermediari financiare și cei ai industriilor furnizoare cheltuiesc salariile încasate
- Pentru fiecare 1 euro din valoarea adăugată brută generată de sistemul bancar, alți 0,33 euro în valoare adăugată sunt generați de-a lungul lanțului de aprovizionare și alți 0,22 euro sunt generați prin cheltuielile angajaților în economie

În 2016, ramura intermediari financiare a generat un impact direct in PIB de 2,42%, mai mult decât 85% din ramurile de activitate economică

Contribuția ramurilor economice (2016, valoarea adăugată brută ca % din PIB)

Sursă: Estimările PwC în baza datelor de la Institutul Național de Statistică – Tabel intrări-ieșiri România 2015

Notă: Contribuția la PIB este calculată ca fiind Valoarea Adăugată Brută ca % din PIB. PIB-ul este compus din Valoarea Adăugată Brută (Producție totală – Consum Intermediar, 88% din PIB) și Impozitul Net pe Produs (Taxe – subvenții, 12% din PIB); Datele sunt prezentate în cea mai detaliată formă disponibilă, în genera la nivel de cod NACE (de exemplu, CAEN 02 pentru Silvicultură), dar și la nivel de grupuri de CAEN (de exemplu, Imobiliare), așadar este posibil ca granularitatea datelor afișate să fie diferită între industrii

Sectorul bancar a angajat direct o medie de 57.887 persoane în perioada 2012-2016 și a contribuit la angajarea altor 51.221 în restul economiei, generând astfel 109.108 de locuri de muncă în total

Impactul sectorului bancar în ocuparea forței de muncă,
(numărul mediu de angajați, 2012-2016)

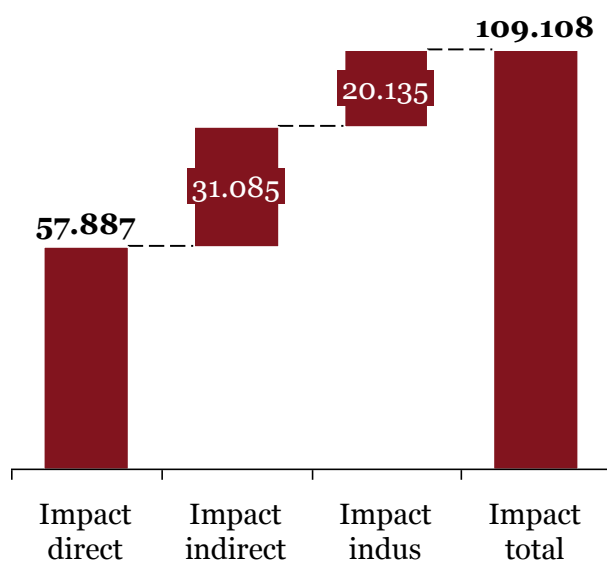
% din totalul salariaților din România

1,3%

0,7%

0,4%

2,4%

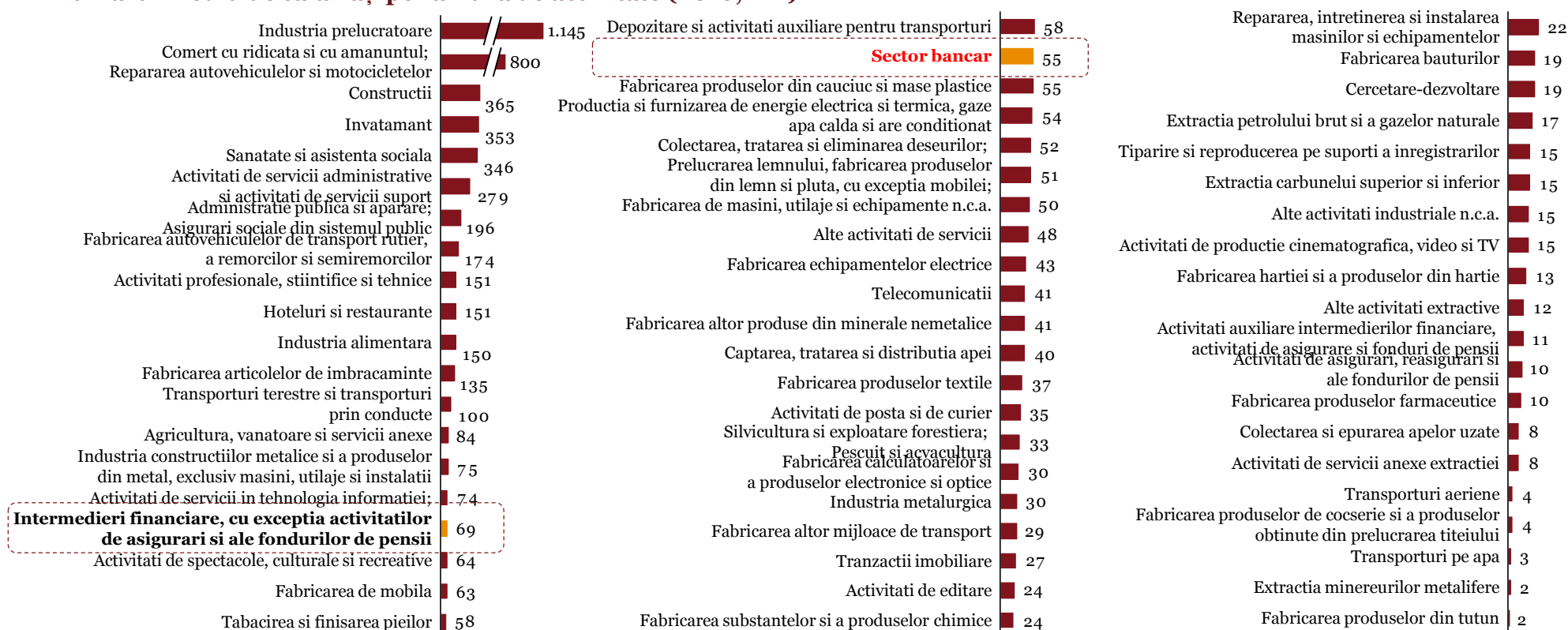
Impactul sistemului bancar în ocuparea forței de muncă

- Sistemul bancar a avut un număr mediu de 57.887 de angajați în perioada 2012-2016 dar numărul locurilor de muncă suplimentare create / menținute este mai mare datorită efectului multiplicator asupra restului economiei
- Pentru fiecare persoană angajată de către sistemul bancar, alte 0,54 persoane sunt angajate în restul economiei datorită efectului indirect și alte 0,35 persoane sunt angajate datorită efectului indus

Notă: Analiza se bazează pe multiplicatorii calculați pe baza ramurii economice care aparține codului CAEN 64 – Intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii
Sursă: Estimări PwC pe baza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică – Tabelul intrări-ieșiri România 2012-2015, BNR

Numărul angajaților din industria bancară este mai mare decât în 65% din ramurile de activitate economică

Numărul mediu de salariați pe ramură de activitate (2016, mii)

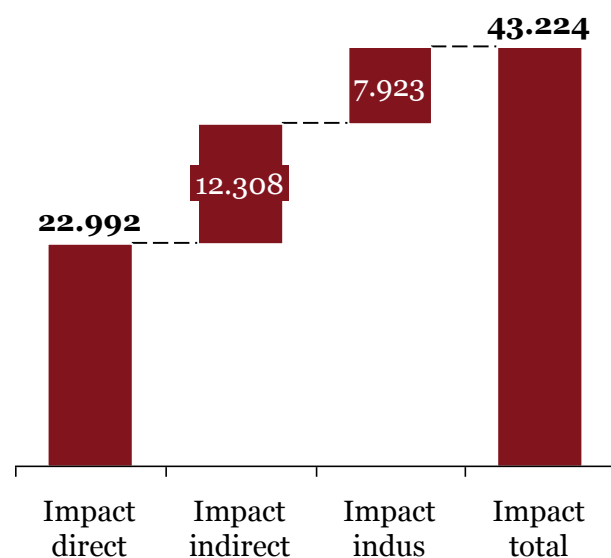
Analiza comparativă a numărului mediu de angajați în industria bancară față de alte industrii

- Numărul mediu de angajați din industria bancară reprezintă 1,2% din numărul total de salariați din economie
- De asemenea, industria bancară reprezintă unul dintre cei mai mari angajatori din economia românească, având un număr mai mare decât circa 65% din ramurile de activitate din economie

Sectorul bancar a plătit salarii brute de 22.992 milioane RON în perioada 2012-2016 și generează încă 20.231 milioane RON, atunci când efectul indirect și cel indus sunt luate în considerare

Impactul cumulat al sistemului bancar asupra salariilor brute (milioane RON, 2012-2016)

% din totalul salariilor plătite în România

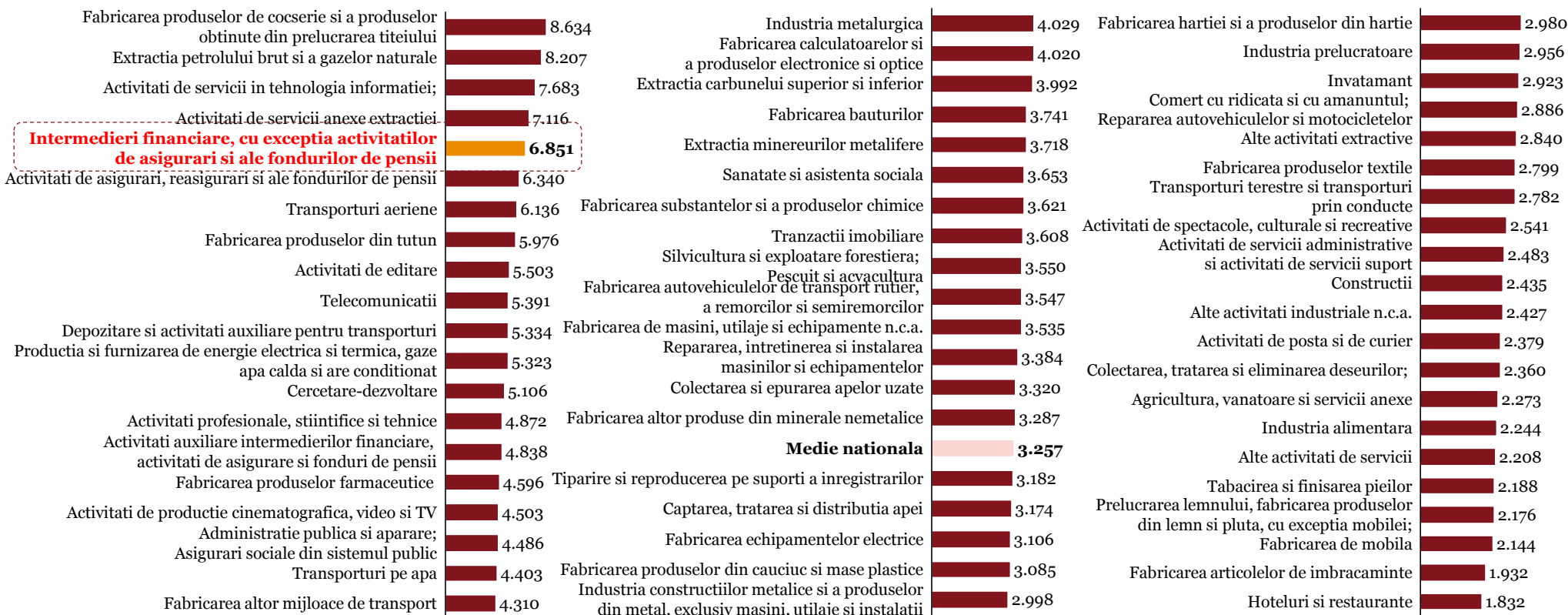

Impactul sistemului bancar asupra salariilor brute plătite în România

- Sistemul bancar a plătit salarii brute angajaților săi în valoare de 22.992 milioane RON cumulată în perioada 2012 - 2016 (3,1% din totalul salariilor plătite în România).
- Datorită efectelor indirecte, o altă sumă de 12.308 milioane RON (1,7% din totalul salariilor plătite în România), a rezultat indirect în industriile furnizoare și alte 7.923 milioane RON (1,1% din totalul salariilor plătite în România) au fost plătite ca salarii în industriile în care angajații băncilor și cei din industriile furnizoare cheltuiesc salariile încasate
- **Pentru fiecare 1 euro din salariul brut plătit de sistemul bancar, alți 0,54 euro sunt generați de-a lungul lanțului de aprovizionare și alți 0,34 euro sunt generați prin cheltuielile angajaților în economie**
- Suma totală generată ca și salarii de sistemul bancar în România este de 43.224 milioane de RON (~5,8% din totalul salariilor plătite în România în perioada 2012-2016)

Salariul mediu brut lunar în industria bancară în anul 2016 este de două ori mai mare decât media națională și la un nivel mai ridicat decât în 90% din ramurile de activitate din economia națională

Salariul mediu brut pe ramuri de activitate (decembrie 2016, RON)

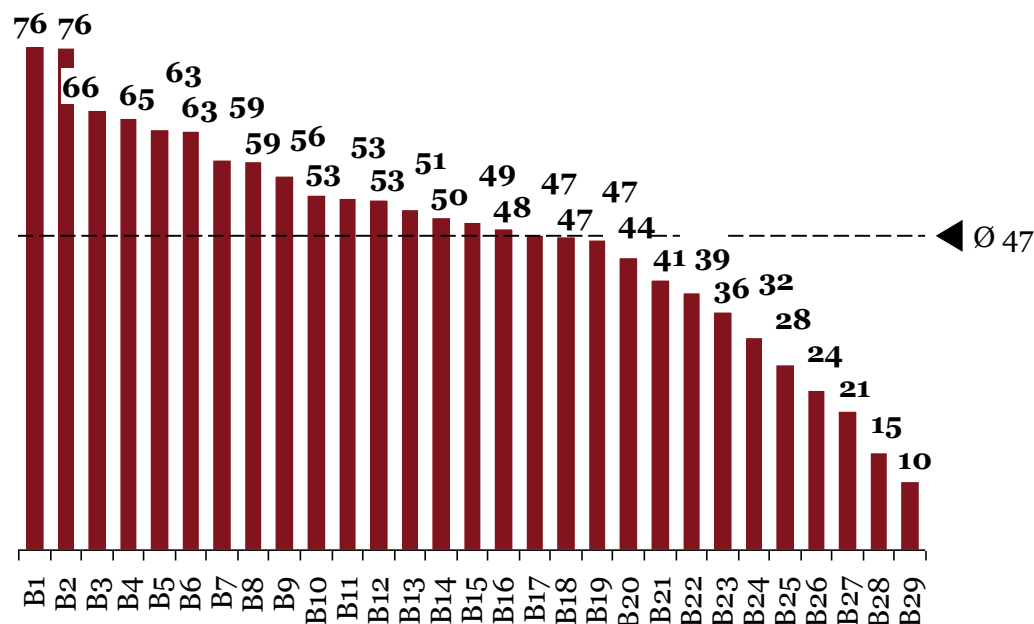

Analiza comparativă a salariului mediu pe angajat în industria bancară față de alte industrii

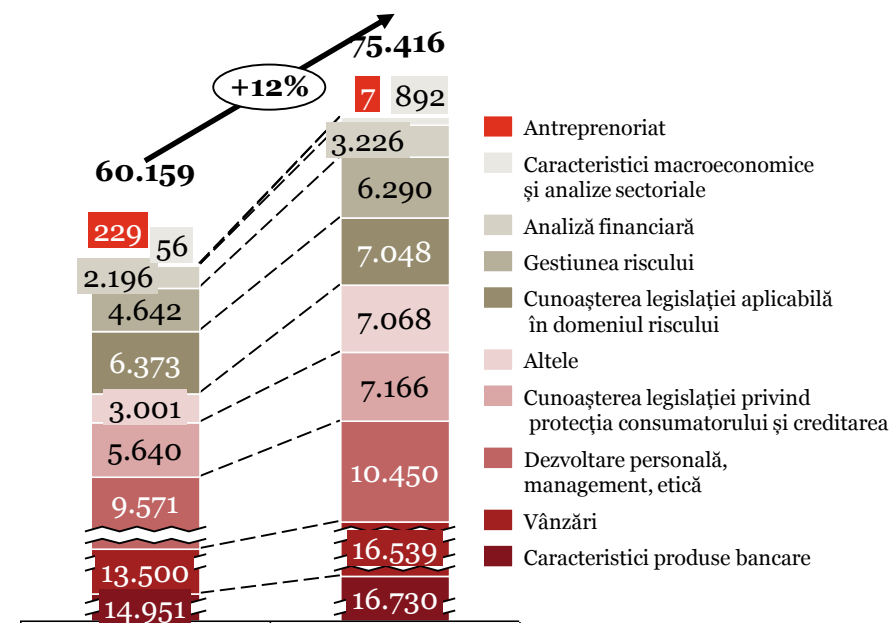
- Sectorul bancar oferă un salariu mediu brut semnificativ mai mare decât 90% din ramurile de activitate economică din România
- De asemenea, salariul mediu înregistrat în industria bancară are o valoare dublă față de media națională a salariului brut

Băncile constituie un mediu de lucru atractiv, iar angajatorii investesc continuu în formarea profesională a angajaților

Pondere angajați cu experiență peste 7 ani în banca respectivă* (% , 2016)

Număr total de participări la cursuri, pe tipuri de cursuri (2014-2016)

Mediul de lucru bancar și instruirea angajaților

- Băncile constituie un mediu de lucru atractiv, prin faptul ca **în medie 47% din angajații băncilor au mai mult de 7 ani experiență în banca respectivă; comparativ, durata medie de angajare la nivel național într-o companie este de aproximativ 4 ani**
- De asemenea, numărul total de participări la cursuri din partea angajaților băncilor a crescut cu 12% în intervalul 2014-2016, ceea ce denotă un interes în creștere pentru educație și formare profesională
- În concluzie, rulajul scăzut de personal poate fi explicat prin salarii relativ mari, dar și prin mediul de lucru bun, cu beneficii și cursuri

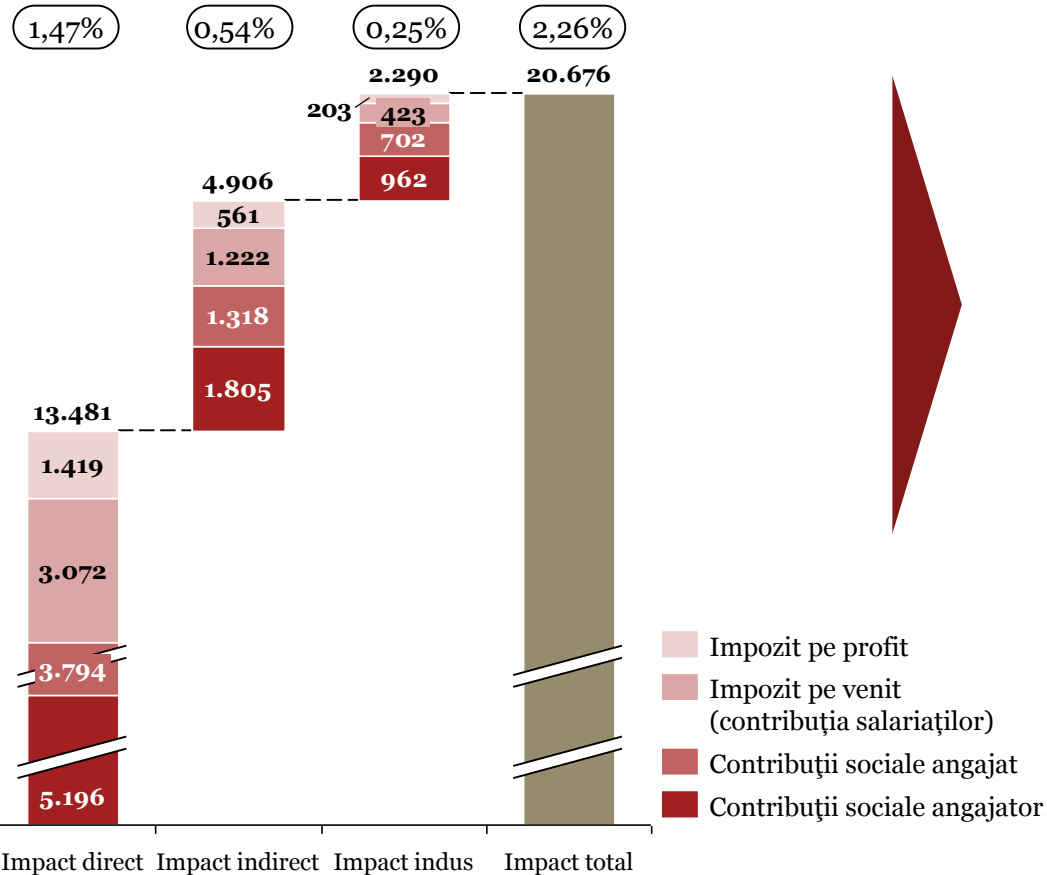
Notă: Analiza se bazează pe rezultatele raportate de 29 de bănci care au participat la studiul realizat de BNR

Sursă: Raport asupra stabilității financiare, mai 2017, BNR; PwC Saratoga 2016 Studiu privind eficiența capitalului uman din România, Analiză PwC

Sectorul bancar a generat un total de 20.676 milioane RON la bugetul de stat în perioada 2012-2016, atunci când sunt luate în considerare efectele directe și indirecte asupra economiei

Impactul sistemului bancar asupra veniturilor fiscale, (2012-2016, milioane RON)*

% din totalul veniturilor fiscale

Contribuția sistemului bancar bugetul de stat

- Sectorul bancar a contribuit direct cu 13.481 milioane RON la bugetul de stat în perioada 2012-2016, iar contribuția altor industrii ca urmare a vânzărilor de produse și servicii către sectorul bancar este estimată la 7.195 de milioane RON. Impactul total ajunge la 20.676 milioane RON
- Valoarea contribuțiilor sociale ale băncilor la bugetul de stat se ridică la 8.990 milioane RON, demonstrând impactul pe care sectorul bancar îl are în domeniul social, deoarece aceste contribuții sunt folosite în continuare de către stat pentru plata obligațiilor sociale curente (pensii, șomaj etc.)
- La impactul de mai sus se adaugă și plățile aferente TVA, în cuantum de ~ 4.9 mld. RON** în perioada 2012-2016, având în vedere faptul că această taxă reprezintă un cost pentru bănci, ele nefiind plătitoare de TVA

Notă: *Contribuțiile sociale ale angajatorului și angajatului au fost estimate la un procent de 22,6% respectiv 16,5% din valoarea salariului brut. Impozitul pe venit a fost estimat luând în considerare un procent de 13,36% din salariul brut. Impozitul pe profit plătit a fost preluat din situațiile financiare ale băncilor, el incluzând doar băncile care au publicat situațiile financiare în perioada 2012-2016

**Estimare bazată pe volumul cheltuielilor operaționale în perioada 2012-2016 (mai puțin salariile)

Impactul sistemului bancar se extinde dincolo de aspectul economic, deoarece băncile demonstrează un grad ridicat de responsabilitate socială față de comunitate

Exemple de inițiative de responsabilitate socială ale principalelor bănci din România (2012-2016)

		+10.000	Elevi participanți la programul de educație financiară
		+250.000	EUR atrași prin donații individuale și ale băncii
		+200.000	EUR atrași prin donații individuale și ale băncii
		+200.000	EUR atrași prin donații individuale și ale băncii

Analiza activității de responsabilitate socială corporativă a industriei bancare

- **Din cele 36 bănci care activează pe piața locală, 13 prezintă pe web site-ul companiei secțiuni dedicate activităților de responsabilitate socială corporativă.** Majoritatea băncilor se axează pe inițiative care susțin protecția mediului, educația și incluziunea financiară, evenimente sportive și culturale
- Băncile care au publicat regulat rapoarte de responsabilitate socială corporativă în ultimii 5 ani **au înregistrat investiții cumulate în comunitate de aproximativ 42 mil. RON**
- **Unele bănci investesc în comunitate peste 1 mil. EUR* anual**

Notă: *Analiza cuprinde băncile care au publicat rapoarte de CSR în ultimii 5 ani.

Sursă: Rapoartele de responsabilitate socială corporativă ale băncilor OTP și Raiffeisen, 2012-2016, www.csrreport.ro, site-urile băncilor, Analiză PwC

Concluzii

Concluzii (1)

- Băncile au un rol important în economie asigurând intermedierea financiară, prin atragerea de depozite și plasarea de credite. Prin intermediul creditelor, băncile ajută la finanțarea nevoilor persoanelor fizice și ale companiilor care pot întoarce acești bani în economie prin consum și investiții, în timp ce prin atragerea de depozite băncile protejează economiile populației și ale companiilor;
- România este unul din cele 5 state membre UE ale căror sisteme financiare nu au necesitat intervenții guvernamentale în perioada 2007 – 2016;
- În ultimii 5 ani, valoarea activelor nete bancare a înregistrat o ușoară creștere, în timp ce profitabilitatea cumulată a sistemului bancar a fost 2.185 mil. RON, înregistrându-se profit în 3 din cei 5 ani analizați;
- Creșterea valorii adăugate brute la nivel de sector economic este direct corelată cu evoluția creditelor noi în economie;
- Sistemul bancar a contribuit cu 4,2% la PIB-ul cumulată al României din perioada 2012-2016 atunci când se iau în considerare și efectele indirecte și induse asupra economiei;
- Sectorul bancar a angajat direct o medie de 57.887 persoane în perioada 2012-2016 și a contribuit la angajarea altor 51.221 în restul economiei, generând astfel 109.108 de locuri de muncă în total;

Concluzii (2)

- Numărul angajaților din industria bancară în 2016 reprezintă aproximativ 1,2% din totalul de 4,8 milioane salariați din economie, fiind mai mare decât în 65% din ramurile de activitate economică;
- Sectorul bancar a plătit salarii brute de 22.992 milioane RON în perioada 2012-2016 și generează încă 20.231 milioane RON, atunci când efectul indirect și cel indus sunt luate în considerare;
- Salariul mediu brut lunar în industria bancară în anul 2016 este de două ori mai mare decât media națională și la un nivel mai ridicat decât în 90% din ramurile de activitate din economia națională. De asemenea, băncile constituie un mediu de lucru atractiv și prin faptul că în medie 47% din angajații băncilor au mai mult de 7 ani experiență în banca respectivă;
- Sectorul bancar a generat un total de 20.676 milioane RON la bugetul de stat în perioada 2012-2016, atunci când sunt luate în considerare efectele directe și indirecte asupra economiei;
- Impactul sistemului bancar se extinde dincolo de aspectul economic, deoarece băncile demonstrează un grad ridicat de responsabilitate socială față de comunitate.

VĂ MULȚUMIM!

Metodologie

Metodologia utilizată pentru estimarea impactului sistemului bancar în România este bazată pe modelul Leontief, folosit pentru a studia interacțiunea dintre sectoarele economiei

Metodologia de calcul

- Studiul măsoară impactul direct, indirect și indus al prezenței băncilor pe piața din România. Impactul economic poate fi măsurat folosind un număr de variabile
- Studiul cuantifică impactul folosind cele mai relevante variabile: PIB, locuri de muncă (locuri de muncă create, salarii plătite) și taxe
- Calcularea impactului economic a fost efectuat folosind un model dezvoltat de Wassily Leontief, laureat al premiului Nobel în 1973 pentru munca sa în domeniul tabelor de intrare-ieșire
- Modelul Leontief este bazat pe tabele simetrice de intrare-ieșire care arată interacțiunile dintre sectoarele economiei. Folosind tabelele de intrare-ieșire, se poate estima impactul pe care o schimbare în cererea finală pentru o industrie o are asupra întregului sistem
- Folosind tabelul de intrare-ieșire furnizat de Institutul Național de Statistică și metodologia dezvoltată de Wassily Leontief, pot fi determinați coeficienții de multiplicare ai industriei. Coeficienții de multiplicare arată impactul schimbărilor în cererea finală dintr-o industrie în ansamblul economiei, pe trei dimensiuni:
 - **Direct:** dacă cererea finală crește pentru un anumit produs sau serviciu, va crește și volumul de producție a produsului respectiv
 - **Indirect:** Dacă volumul de producție al unui anumit produs crește (datorită impactului direct), va crește producția și la nivelul furnizorilor, de-a lungul lanțului de aprovizionare
 - **Indus:** Dacă volumul de producție crește de-a lungul lanțului de aprovizionare, se vor angaja mai mulți salariați, care la rândul lor își vor cheltui salariul în economie și vor afecta pozitiv cererea finală de produse în ansamblul economiei
- Pentru a estima impactul băncilor în economie, s-a folosit multiplul industriei cod CAEN 64 Intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii
- Elementele principale ale calculului de impact sunt reprezentate de cei doi **coeficienți de multiplicare a producției pentru calcularea impactului indirect și, respectiv, indus**, care arată multiplicarea producției altor industrii din România ca rezultat al prezenței băncilor în economie
- Efectul de multiplicare asupra **PIB-ului, locurilor de muncă create și taxelor plătite** a fost estimat folosind relațiile dintre aceste variabile și nivelul producției/cifrei de afaceri (de exemplu, VAB/cifra de afaceri pentru impactul indirect)